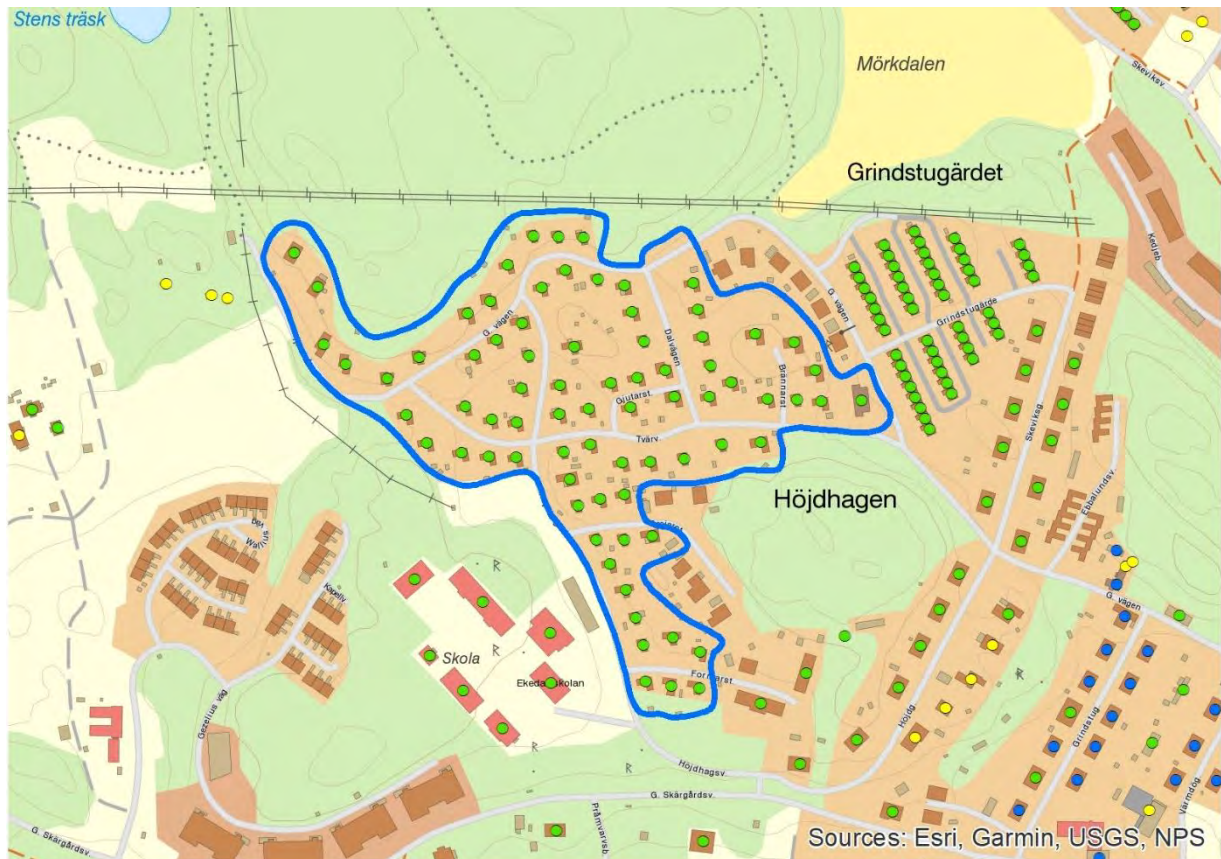

4.9 HÖJDHAGEN

- Mycket högt kulturhistoriskt värde
  - Högt kulturhistoriskt värde
  - Visst kulturhistoriskt värde
  - Ej angivet
- Gräns riksintresse   — Område

Historik

Bostadsområdet Höjdhagen ritades av Olof Thunström och var det första nyproducerade bostadsområdet i KF:s regi. Här uppfördes mellan 1938–1945 hyreshus till de anställda på fabriken med 69 friliggande enfamiljshus. Majoriteten av byggnaderna var ursprungligen 54 kvm med två rum och kök men i områdets västra och östra utkant uppfördes även tio tjänstemannavillor i två våningar i en annan volym och med skiftande utseende, men i samma enkla utformning som vinkelbodarna. Grundtanken var att de friliggande enfamiljshusen skulle kunna byggas till på ena vinkeln. 1960 ritade Thunström en tillbyggnad som bestod av ett rum eller två mindre rum förlagt på norra vinkelarmens västgavel, flera av husen har senare byggts till på detta sätt. Thunström strävade efter att bevara befintlig vegetation och terräng, husen är därför omsorgsfullt placerade mellan stenhällar och befintliga träd. Det sägs att Thun-Olle själv gick ut och stakade ut husens placering i terrängen. Vid uppförandet fick också varje hushåll ett par fruktträd och trädgårdsväxter för att sätta sin prägel på miljön.

Karaktärisering

Byggnaderna har en utpräglad funktionalistisk utformning med en byggnadskropp i vinkel men återkopplar samtidigt till en traditionell arkitektur och en traditionell bruksstuga genom fasadernas faluröda panel och vita fönsteromfattningar. Husen karaktäriseras av den avskalade och enkla fasaden med rödmålad locklistpanel med platt profil, smäckra fönsterbågarna och smala fönsterfoder samt smal vindskiva. Det mycket flacka sadeltaket belagt med papp ger intryck av ett pulpettak. Byggnaden har i princip inget takutsprång, vilket utmärker det funktionalistiska uttrycket. Området har en sammanhållen karaktär genom husens färgsättning och grundform, trots att flera tillbyggnader och fasadändringar gjorts inom området. Husens varierande placeringar i det kuperade skärgårdslandskapet bidrar tillsammans med naturens skiftningar till områdets variationsrikedom. Även områdets vägnät har anpassats efter den kuperade terrängen samt att Thunström lät följa den gamla landsvägens slingrande sträckning i norr. De smala vägarna är ett viktigt karaktärsdrag i området. Gränsen mellan privat och gemensam mark upplevs flytande, vilket också är ett viktigt karaktärsdrag i området. Det var också den ursprungliga tanken att naturen runt husen skulle upplevas som gemensam mark.

Motivering

Höjdhagen är det tidigaste exemplet på de utbyggnadsområden som byggdes efter att KF tog över brukssamhället 1937 och utgör ett därmed ett av riksintressets uttryck. Byggnaderna är uppförda i en brytningstid, i en modern funktionalistisk utformning med inspiration av de tidigare bruksstugorna. De s.k. vinkelbodarnas karaktäristiska arkitektur har ett mycket högt kulturhistoriskt värde ur såväl ett lokalt som nationellt perspektiv.

Höjdhagen 2018. (Foto: Sweco Architects)